

De Vief Piep'm

n verhoal ien t Grunnegers deur Bé Kuipers

De Hunzencentroale aan raand van Stad, wel het hom nait kend mit zien vief hoge piepen. t Was onderdail van EGD, Energiebedrijf voor Groningen en Drente, doar ik vrouger waarkte. Dij centroale is alweer joaren vot. Ongeveer op zulfde stee stoan nou grode kantoren en even wiederop t voetbalstadion, de Euroborg.

t Kantoorgebaw van EGD oet 1976 staait ter nog wel. t Is kortsleden ien t nijs west dat Es-sent, opvolger van EGD, definitief oet dat kantoor vertrekt noar Zwolle. Ien joaren zeuventeg, de beguntied van dij moderne 'kantoortuin', was ales nog open en vrij en waren der ien t gebaw exposities, ook tougankelk veur nait-EGD-ers.

En je kon mit haile familie ien t restaurant eten, desnoods ook as wildvremde of as student. t Personeel keek ter nait van op, want ales mos kinnen. Tegenwoordeg is t haile gebaw elektronisch ofriggeld. Kommen der allenneg ien op ofspraak of mit n tougangspas.

Ook werden der iendertied recepties veur jubiloarizzen en ofscheidsrecepties ien t restaurant van dat kantoorgebaw holden. Vanof smirregs vaaier uur en mainstied op vrijdag. Doarbie kwamen veul old-collega's, gepensioneerden, al hail vro smirregs, sums van twij uur ofaan al, op kantoor en hilden ons van t waark òf. Zai haren ja ale tied...

Ik haar der voak n dubbel gevuil over. Van ain kaant was t netuurlek hail orreg om joen olle collegoa' s weer ais te zain. Van aander kaant, op zo'n mirreg kwam der van waarken nait veul terecht. Wie slougen dij oldjes wat op scholder en vrougen hou t mit heur ging (altied: goud, best man!). En zai vertelden ons t aine staarke verhoal noa aander over vrouger, mit veul koppen kovvie der bie.

Dij recepties werden opluusterd deur onze hoeskapel, De Vief Piep'm. Even t volgende der tussendeur. Volgens de officiële Grunneger spellen, dij van Siemon Reker, onze hoogleroar Grunneger streektoal, is dij noam fout speld. Reker het ter verstand van, hai het dij dizze regels opsteld en het doar ook n buusboukje over schreven: Zakwoordenboek Gronings-Nederlands/ Nederlands-Gronings, oet 1984 mit alweer kwait n't houveul herdrukken.

Je mouten aigelk schrieven van: Piepen ien ploats van Piep'm. Om zo dicht meugelk bie de Nederlandse spellen te blieven. Dat is ainvoudeger en doarom ook makkelker. Mor veur korde noamen magen der oetzunderns moakt worden. Zo is der in Beem n café met de noam 'Schaive toorn' (Scheve toren). De betaikenis van 'toorn' is makkek te begriepen, ook veur nait-Grunnegers, volgens Reker. Dus aigelk is 'Piep'm' toch nait fout.

t Was n klain bloasorkest, n trompet, wat bugels, n piepende sopraansax en n knorrende tenorsax, mit wat baritons en netuurlek n enorme tuba. Muziekanten, ien blaauwe overall en op klompen en mit n rode buusdouk om haals, speulden jolig en oetgeloaten t aine stukje noa t aander, zodroa de verplichte tousproaken veurbie waren. Marsen, polka's, walsen, schlagers en olle top-hits.

Hoempamuziek dij bonkend en donzend oet rochelnd koper zunder veurbehold keihaard noar veuren stöt wer. t Was altied héur feestje... Je konden op zukke recepties gain woord mit nkander proaten. Je waren wel verplicht te luustern as zai speulden. Was gain ontkomen aan en ze hilden ook nait weer op.

Behaalve trommeloar Emo van de hoesholdelke dainst. Hai ston noast n dikke, jolige grode-tromsloager (n wat oldere portier) en bleef streng ien de plooi. Hai tikte en rovvelde eerns-achteg op zien klaaine trom bekwieked mit, of t apmoal verplicht en onvermiedelk was. Mainstied ook nèt n fractie achter moat aan.

t Geluud van dij kapel gaalnde ongeremd en oetbundeg deur t open gebaw. n Bloasorkest is nou ainmoal slim haard. t Was oorspronkelk bedould as achtergrondmeziek, mor t speulde

hom noadrukkelk op veurgrond. Dat waren ze ook wend op de joarlekse feestoavond mit daanzen noa ofloop. Ien t begun van dat nije kantoorgebaww laipen wie nijsgierig noar balustroade van binnentoen, as der weer n receptie was - en dus muziek. Mooi ja.

Loader roakten wie der aan wend en neurieden, of allerdeegs zongen wie de bekende laidjes mit, terwiel wie aan t waark waren. Sums mit n manofwat touglike, net n koortje. Traauwens, n fersounlek tillefoongesprek kon je din wel vergeten. Mor echt hinderlijk hebben wie t nooit vonden. Ach, wie waren ambtenoaren en t waren de joaren zeuventeg. En woar haar je dat, leventege meziek bie t waark. t Was ja wat nijs.

Mor t wer lasteger, dou der n moal, op verzuik van n jubiloares, n zanger-gitarist as mezikant was. Compleet met verstaarkers en grode luudsprekerboxen. Keihaarde pop- en rockmeziek van Sijtse Scheringa, de Grunneger bard.

Dizze zanger het n hail karakteristieke stem, mor t is nou nait bepoald meziek om bie te waarken. Heuren en zain verging ons, terwiel wie toch aigelk wel aan t waark wezen mozzen. Nee, dit kon echt nait, dit was tē gek, letterlek en figuurlek.

Hou t persies komen is, wait ik nait meer, mor nog wat loader, wie waren ientied aanbeland ien de truttege joaren tachtteg, draaiden ze bie recepties en bieainkomsten 'muzak' via n geluudsiestelloatsie. Van zukke niksbyggende, iengeblikte meziek, zoas je veul heuren kinnen ien winkelcentrums, of as je n callcenter opbellen en n haile zet wachten mouten.

Leventege muziek haar definitief ofdoan. We heurden niks meer van dij muzak op onze ofdailens en dat speet mie op zich niks van dij muzak. Mor ik miste de taimkes van ons bloasorkest wél. Ik heb doarnoa ook nooit meer wat heurd van 'De Vief Piep'm'. Votsaneerd. Aigelk wel schane as je bedenken wat ter veur ien ploats kwam... Mor ja, centroale mit zien vief piepen is ook allaank vot.

Mor ien Zwolle, doar ik leste tien joar waarkt heb bie t zulfde bedrief, was tot t leste tou nog aal n boerenkapel. Hoesmeester Wijtsche (spreek oet: Wietse) van t gebawwencomplex aan de Marsweg was de grode animator en doarbie ook nog zanger en spreekstalmeester.

Hai speulde zulf op drumstel en was - sums ien tied van de boas, mor nog voaker ien zien aigen tied, veul aan t organiseren dat ze aargens speulen mozzen. Mainstied bie n receptie of n jubileum, of bie n opening van t ain of aander. Binnen t bedrief, mor sums ook der boeten. Hai kon drummen as de beste en wol dat waiten ook, hail aans as trommeloar Emo ien Stad. Wijtsche rabbelde, dreunde en rovvelde boven ales oet.

Wijtsche was zo'n beetje de onderkeunig op t gebawwencomplex aan de Marsweg ien Zwolle. Hai wis ales van kantoorgebawwen, teraainen en magezienen. Van tillefoon- en omroupiestelloatsies, van verwaarmen en airconditioning, computers en bevaailigen, n olderwetse doezendpoot. Hai is zulf op t bedriefsteraain geboren en het ter zien jeugd deurbrocht. Zien olders woonden ien n dainstwonon.

Às der ain mit dat bedrief vergruid was, (t vrougere IJsselmij, ook opgoan ien Essent), den was dat Wijtsche wel. Hai von t allerdeegs mooi en spannend om snaachts oet te rukken veur n storen, of - nog laiver - as der iebroakalarm was ien ain van 'zien' gebawwen. Hai vertelde mit tröts dat e zien pieper snaachts altied op t nachtkastje liggen haar, óók as e vrij was.

Groninger verhalen online

De eerder verschenen Groninger verhalen van Bé Kuipers staan 'los' online via:

 www.contactblad.info/groningerverhalen.html